

Stabiele factor met langdurige relaties

Van Wijk & Boerma Pompen 100 jaar

Peter van 't Sant, directeur van pompenleverancier Van Wijk & Boerma in Groningen, gaat er even goed voor zitten. Tenslotte kun je geen geschiedenis van honderd jaar in een kwartiertje over de toonbank brengen. Al snel belandt hij echter in het heden, want 'die honderd jaar is voorbij, het verleden is passé en we moeten vooruit kijken' vindt hij.

Ing. Wil H.J. Wijnands

"Aanvankelijk begonnen de zwagers Van Wijk en Boerma een technische handelsmaatschappij in machinekamerbehoeften, zoals carbid, oliën en gereedschappen. Al snel kwamen daar de pompen bij. Van Wijk heeft dat al niet meer meegemaakt want die stapte redelijk snel weer uit de zaak. Na de Eerste Wereldoorlog kreeg het bedrijf – in 1920 – de vertegenwoordiging voor de pompen van Edur uit Kiel, en dat behoort nog steeds tot ons programma. In de loop der jaren is hiermee een heel bijzondere band gegroeid, en dat heeft ook als leidraad in de onderneming gezeten."

Peter van 't Sant is wel een beetje trots op deze langdurige samenwerking, ondanks het feit dat hij pas twee jaar directeur is van het bedrijf.

Naast de pompen heeft Van Wijk & Boerma altijd de verkoop en productie van allerlei technische artikelen gehad, van turf tot vertinde gamellen en van staalplaat tot

airconditioningsystemen. Tot 1971 bleef Van Wijk & Boerma een familiebedrijf. Toen werd het overgenomen door OGEM. Na meerdere overnames, onder andere door Hagemeijer, kwam het bedrijf in 2002 in handen van de familie Verder en daarmee behoort het nu tot het familiebedrijf van de Verder-groep. Eerder dit jaar kreeg het bedrijf de erepenning van de FME uitgereikt, waarbij natuurlijk werd teruggeblikt naar de periode van de oprichting, een tijdperk waarin Philips de productie van gloeilampen begon. Nu de politiek de gloeilamp wil afschaffen in verband met de energievernietiging die daarin plaatsvindt, kan Van 't Sant met recht beweren dat Van Wijk & Boerma het complete industriële tijdperk van de gloeilamp, ontegenzeggelijk een belangrijke periode voor een uitvinding, heeft overleefd.

Stabiele factor

Van Wijk & Boerma Pompen heeft de opkomst van het industriële tijdperk voor een groot deel meegemaakt. En in die periode heeft het bedrijf ondanks de overnames langdurige relaties met toeleveranciers kunnen onderhouden.

Van 't Sant: "Honderd jaar bestaan is belangrijk voor het verleden, maar de klant koopt er nu niks voor. De langdurige relatie zoals met Edur – we vertegenwoordigen het merk nu meer dan 80 jaar – dat geeft het bedrijf wel een stabiele uitstra-

ling. Overigens hebben we een langdurige band met veel van onze merken: 60 jaar, 40 jaar, 35 jarige banden geven een gedegen achtergrond, dan weet de klant dat we er ook morgen nog zijn. Na de Europese eenwording heeft een aantal fabrikanten een kleine fabrieksvestiging als verkoopkantoor opgezet. Dat geeft een duidelijke focus op hun product, maar door de kleinschaligheid en het beperkte pakket ben je uiterst kwetsbaar. Onderhoud moet veelal worden uitbesteed en daarmee ontstaat het gevaar dat de reputatie die door de fabrikant van het product is opgebouwd, in het gedrang komt. Imitatieonderdelen of erger nog, semi-originele onderdelen worden op de markt gebracht die net iets goedkoper zijn maar niet uit dezelfde fabriek komen en kwalitatief dus minder zijn. Met onze langdurige relaties kan de klant erop vertrouwen dat we de originele onderdelen leveren en ook geïnformeerd zijn over de technische modificaties. We kunnen ze zo voorrekenen dat ze met het origineel beter af zijn, daar hebben we een rekenmodel voor gemaakt. Maar beter is nog de klant zelf zijn getaltes te laten invullen. Dat opent veelal de ogen."

Andere benadering

Binnen de Verder-groep is Van Wijk & Boerma de pompenleverancier voor Nederland. En één van de grotere bedrijven op dit gebied met een personeelsbestand van circa zestig medewerkers.

Peter van 't Sant (rechts): "Bij verdringerpompen heb je meer keuzemogelijkheden om aan de eisen van het proces te voldoen. Slangenpompen, zoals deze Verderflex, hebben andere karakteristieken dan centrifugaalpompen. Je moet de juiste oplossing bieden voor het probleem van de klant. Maar je ziet dat verdringerpompen meer toegepast gaan worden."

'We willen de flexibiliteit van een klein bedrijf behouden'

Van 't Sant: "Als bedrijf wil je natuurlijk een redelijke omvang hebben die aansluit bij de breedte van je leveringspakket, maar aan de andere kant wil je wel de flexibiliteit van een klein bedrijf behouden. Dat lukt aardig, ook al door onze werkwijze. Ons belangrijkste thema naar de markt is advisering en levering van pompoplossingen, ook als de klant niet specifiek om een advies vraagt. We hebben grotendeels te maken met een vervangingsmarkt waarbij de klant om een bepaald type pomp vraagt, omdat hij die al heeft. Ook dan vragen we hem de oren van het hoofd, want wellicht is sinds de eerste aanschaf de toepassing gewijzigd,

heeft de te verpompen vloeistof en andere viscositeit of is de capaciteit of druk aangepast. En dan is het maar de vraag of de gevraagde pomp de juiste is. Dat leidt ertoe dat regelmatig een geheel andere pomp wordt ingezet dan oorspronkelijk werd aangevraagd."

Ook in het vervolgtraject denkt Van Wijk & Boerma constant mee. Pompenverkoop en onderdelenverkoop zijn weliswaar gescheiden, maar er is wel synergie. "Als de onderdelenverkoper elke twee weken een onderdeel naar een klant moet sturen, dan gaat er wel een belletje rinkelen en nemen we een kijkje wat er echt aan de hand is."

Levensduurkosten

En daarmee komt Van 't Sant op nog één van zijn stokpaardjes, Life Cycle Cost. "De levensduur van een pomp is namelijk best lang. Eigenlijk is het zo dat de levensduur niet wordt bepaald door de technische levensduur van de pomp maar door de verkrijgbaarheid van de onderdelen. Heb je een pomp met standaardcomponenten, dan is die veelal weer op te lappen tot een goed werkende machine. Dan moet je niet kijken naar het energetisch aspect, want een stoomgedreven pomp kan op dat vlak natuurlijk niet meer concurreren met de elektrisch aangedreven pompen van nu. En nu zie je dat de frequentiegeregelde motor steeds meer toegepast gaat worden. Hiermee kun je het pompproces gemakkelijker aanpassen aan de procesbehoeften. Bij ons advies kienen we uit bij welk bedrijfspunt de

pomp de beste prestaties levert. Maar we kijken ook naar het energieverbruik. Het nadeel is dat inkopers vaak alleen naar de prijs van de pomp kijken maar dat die aanschafprijs slechts vijf procent bedraagt van de totale kosten die tijdens de levensduur van de pomp moeten worden opgehoest. Aan energie gaat 60 tot 70 procent van de levensduurkosten op. Bedrijven proberen – of liever proberen, want er is een kentering – de aanschafkosten zo laag mogelijk te houden. Maar met een iets andere, duurdere pomp voor de applicatie kunnen ze soms veel beter af zijn op energetisch gebied. We rekenen graag beide opties uit. Tegenwoordig zie je dat steeds meer mensen uit de technische dienst of de onderhoudsdienst worden betrokken bij het aankoopproces. Dat maakt het voor ons wat gemakkelijker om de totale kwaliteit van product en dienstverlening over te brengen zonder alleen de focus op de prijs. Het energieverbruik, de onderhoudsfrequentie, de kosten van de onderdelen en de communicatie met de leverancier zullen uiteindelijk bepalen of de klant tevreden is. En als je niet bereikbaar bent of geen onderdelen tijdig kunt leveren, dan is de liefde snel over."

Waarvan acte. ■

Oudste nog gebruikte pomp

In verband met het honderdjarig bestaan is Van Wijk & Boerma op zoek gegaan naar de oudste, nog werkende pomp die door het bedrijf is geleverd. Dat blijkt een stoomgedreven horizontale pomp voor ketelvoedingwater, type 614, volgens het typeplaatje geleverd in 1927. De pomp staat in het gerestaureerde Stoomgemaal Hertog Reynout aan de Zeedijk te Nijkerk. Het stoomgemaal is honderd jaar in bedrijf geweest, van 1883 tot 1983, waarna de functie is overgenomen door een elektrisch gemaal. Twaalf maal per jaar staat het gemaal nog 'onder stoom', worden de schepraden in beweging gezet en wordt uiteraard de pomp gebruikt. Dit jaar gebeurt dat nog op 8 en 29 september en op 13 oktober.

www.stoomgemaalnijkerk.nl

